

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku A. P. i J. P.
przy uczestnictwie I. spółki z o.o. z siedzibą w W.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 16 maja 2019 r., sygn. akt V Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawców na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 240 (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 16 maja 2019 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołali się na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego przesądzenia, czy możliwe jest uznanie, że pomiędzy Skarbem Państwa, jako pierwotnym budowniczym urządzeń służących do przesyłu energii elektrycznej, a przedsiębiorstwem państwowym doszło z mocy prawa do przeniesienia posiadania służebności przesyłu, ewentualnie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, w rozumieniu art. 348 – 351 k.c. na podstawie art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1991 r., Nr 2, poz. 6), bez konieczności wykazywania przez następcę prawnego tego przedsiębiorstwa państwowego, że w dacie wejścia w życie ustawy przedsiębiorstwo to było faktycznie w posiadaniu przedmiotowej infrastruktury przemysłowej, a tym samym także służebności.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego

2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Twierdzenia skarżących nie są wystarczające do wykazania, że w sprawie doszło do ziszczenia się przesłanki wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen prezentowanego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej problematyki nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.). Skarżący nie przytoczyli orzecznictwa, z którego – ich zdaniem – wynikałyby jakiegokolwiek rozbieżności dotyczące przedstawionej problematyki, a uzasadnienie wniosku przedstawia wątpliwości skarżącej nieoparte pogłębionym wywodem prawnym.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli wykładnia określonego przepisu jest powszechnie przyjęta w orzecznictwie oraz w literaturze i została uwzględniona przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Na tle wypowiedzi dotychczasowych judykatury nie ulega wątpliwości, że do wykazania przeniesienia posiadania służebności przesyłu nie było konieczne udowodnienie przeniesienia przez poprzednika prawnego konkretnie oznaczonych urządzeń, lecz wykazanie, że dane urządzenia były wykorzystywane do określonego celu oraz że

działanie to jest kontynuowane przez uczestnika postępowania. W przypadku linii energetycznej wystarczające jest wykazanie jej trwałego, niepodlegającego zmianom, przebiegu i lokalizacji na nieruchomości obciążonej, natomiast nie ma istotnego znaczenia skład techniczny urządzeń przesyłowych i protokolarne potwierdzenie ich przekazania następcy. Przyjmuje się, że przejęcie przedsiębiorstwa przesyłowego wynikające z uwłaszczenia z mocy ustawy oznacza przeniesienie posiadania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2014 r., IV CSK 280/14, nie publ.; z dnia 26 stycznia 2015 r., V CSK 26/14, nie publ.; z dnia 15 stycznia 2019 r., I CSK 528/19, nie publ.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 3 i art. 98 § 3 w związku z art. 99 oraz art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1, z art. 398²¹ i z art. 13 § 2 k.p.c.